

REFERAT Udvalget for Klima og Landdistrikter 2022-2025 d. 05-10-2023

Mødedato Torsdag d. 05. oktober 2023 kl. 16:30

Mødested Byrådssalen, Hadsund Rådhus

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Økonomivurdering pr. 31. august 2023.....	4
Selskabsgørelse af affaldsområdet.....	6
Hadsund Fjernvarme - Udvidelse af forsyningsområde ved Mariagervej.....	11
Hadsund Fjernvarme - Udvidelse af forsyningsområde ved Østergade.....	13
Orienteringssager.....	15
Eventuelt.....	16
Lukket:	17

Punkt 66: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-4-22

Forventet sagsgang

UKL

Beslutning

Godkendt med den ændring at punkt 68 blev behandlet som det første punkt.

Jørgen Hammer Sørensen (O) var fraværende.

Punkt 67: Økonomivurdering pr. 31. august 2023

00.32.00-S00-12-23

Forventet sagsgang

UKL, ØK, BY

Anledning

I henhold til Mariagerfjord Kommunes økonomistyringsprincipper 2023-2026 skal der for de enkelte fagudvalg aflægges økonomivurdering pr. 30. september 2023. I forbindelse med genåbningen af budget 2023, besluttede Byrådet, at økonomivurderingen i 2023, i stedet skulle aflægges pr. 31. august 2023. Den samlede økonomivurdering behandles i Byrådet 2. november 2023.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Byrådet:

1. At Byrådet tager økonomivurderingen til efterretning.
2. At der omplaceres 42 t.kr. i 2023 og 500 t.kr. fra 2024 og frem fra Udvalget for Klima og Landdistrikter til Økonomiudvalget til ansættelse af en klimatilpasningsmedarbejder.
3. At der sker frigivelse af rådighedsbeløb på 3.900 t.kr. vedr. anlægsprojektet "Ny sluse Onsild Å".

Sagsfremstilling

Hermed præsenteres økonomivurdering for Klima og Landdistrikter pr. 31. august 2023.

Økonomivurderingen omfatter først vurdering på driftsområderne og derefter en vurdering på anlæg. Som udgangspunkt er vurderingen lavet på baggrund af forbruget pr. 31. august - dog er der taget højde for kendte og forventede afvigelser resten af året.

På nuværende tidspunkt forventer vi et samlet forbrug på 1.812 t. kr. Det svarer til det korrigerede budget på 1.812 t. kr.

Budget-/regnskabsåret 2023 (1.000 kr.)	Forbrug JAN - AUG	Korrigeret budget	Forventet regnskab 2023	Afvigelse ift. korr. Budget*
Udvalget for Klima og Landdistrikter	778	1.812	1.812	0
Teknik Kultur og Klima	778	1.812	1.812	0

Økonomivurderingen pr. 31. august 2023 for Klima og Landdistrikter giver anledning til budgetmæssige ændringer, da der søges om at omplacere 42 t. kr. fra Udvalget for Klima og Landdistrikter til Økonomiudvalget (konto 6) til ansættelse af en medarbejder i Vand og Natur til klimatilpasning med klimainitiativer i forlængelse af DK2020. Desuden søges der frigivet 3.900 t. kr. til anlægsprojektet "Ny sluse Onsild Å".

I vedlagte bilag findes en mere detaljeret gennemgang af afvigelserne på områderne.

Økonomi

Der søges om en omplacering af 42 t. kr. i 2023 og 500 t.kr. i 2024 og frem fra Udvalget for Klima og Landdistrikter til Økonomiudvalget, samt at der sker frigivelse af 3.900 t.kr. til anlægsprojektet "Ny sluse Onsild Å".

Beslutning

Indstilles godkendt.

Jørgen Hammer Sørensen (O) var fraværende.

Bilag

Økonomivurdering Klima og Landdistrikter pr. 31. august 2023

Punkt 68: Selskabsgørelse af affaldsområdet

07.04.00-P17-1-23

Forventet sagsgang

UKL, ØK, BY.

Anledning

På baggrund af beslutningen i Udvalget for Klima og Landdistrikter 4. maj 2023 har fagenheden for Teknik og Miljø arbejdet videre med to selskabsmodeller for en fremtidig organisering af affaldsydelser i Mariagerfjord Kommune.

Model 1 baseres på det eksisterende, fælleskommunale affaldsselskab Nordværk I/S. Model 2 baseres på Mariagerfjord Kommunes eget selskab Mariagerfjord Vand A/S.

Processen med selskabsgørelse af Mariagerfjord Kommunes affaldsydelser er nu kommet til fase 4, og Byrådet anmodes om at træffe beslutning om den endelige selskabsmodel.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Byrådet:

1. At der træffes beslutning om valg af selskabsmodel for affaldsydelserne i Mariagerfjord Kommune:

Model 1 - Udskillelse af Kommunens affaldsydelser til Nordværk I/S

eller

Model 2 - Etablering af et selskab i forsyningskoncern med Mariagerfjord Vand A/S

2. At administrationen bemyndiges til at forhandle den valgte løsning på plads

Inddragelse

Følgende MED-udvalg har været inddraget i processen samt i kvalificering af beslutningsgrundlaget for dagsordenen:

- Lokal MED Affaldskontoret
- Lokal MED Teknik og Miljø administration
- Fag MED Teknik og Miljø

MED-udvalgenes kvalificering af beslutningsgrundlaget er indgået og vil fortsat indgå i det videre arbejde.

Sagsfremstilling

Baggrund

30. august 2022 blev der indgået en bred politisk aftale på Christiansborg om, at kommunernes levering af affaldsydelser skal selskabsgøres. Lovforslaget er på nuværende tidspunkt ikke sendt i høring, men i henhold til den politiske aftale forventes det, at loven vil træde i kraft i løbet af 2024. Herefter vil der være en endnu ikke fastlagt overgangsordning frem mod, at kommunerne skal have gennemført selskabsgørelsen.

Affaldsydelserne skal placeres i et kommunalt ejet selskab adskilt fra kommunens rolle som myndighedsudøver og vil blive momspligtig.

Mariagerfjord Kommune er medejer af Nordværk I/S, som i dag varetager en række affaldsopgaver for Mariagerfjord Kommune såsom afsætning af al affald indsamlet ved husstandene, behandling af farligt affald, deponeringsegnet affald og forbrænding. Nordværk arbejder sideløbende på at selskabsføre nogle af disse opgaver i separate aktieselskaber. Mariagerfjord Kommune driver selv de borgernære affaldsopgaver såsom husstandsindsamlinger og drift af genbrugspladser. Det er disse opgaver, som med den politiske aftale skal selskabsføres.

Selskabsførelsen omfatter blandt andet også indsamlings- og udbudsaktiviteter, borgerkontakt samt tilhørende administration. Energistyrelsen oplyste ved en præsentation 24. januar 2023, at driftsopgaverne vedrørende indsamling også omfatter drift af genbrugspladser. Kommunerne skal fortsat varetage myndighedsopgaverne inden for affaldsområdet, herunder affaldsplanlægning og fastlæggelse af serviceniveau, valg af indsamlingsordninger, udarbejdelse af regulativer, fastsættelse af gebyrer og udøvelse af tilsyn.

Selskabsførelse af Mariagerfjord Kommunes affaldsydelser

Fagenheden for Teknik og Miljø har bedt Horten Advokatpartnerselskab (Horten) samt revisionsvirksomheden BDO om at udarbejde en redegørelse om fordele, ulemper og mulige synergier ved de to modeller (Nordværk I/S og Mariagerfjord Vand A/S) med afsæt i de kriterier, som Udvalget for Klima og Landdistrikter besluttede 4. maj 2023.

Der har været nedsat en styregruppe, som, med afsæt i de to rådgiveres rapporter, har sammenfattet styrker og svagheder ved de to modeller i vedlagte bilag 1.

Redegørelsen fra Horten fremgår af bilag 2, og notatet fra BDO fremgår af bilag 3.

Begge rådgivere har taget udgangspunkt i følgende baggrundsmateriale:

1. Et kortlægningsnotat over kommunens affaldsydelser (bilag 4 og bilag 4a)
2. En synergirapport, som den styregruppe, der blev nedsat af ejerkommunerne bag Nordværk I/S, har fået Deloitte til at udarbejde vedrørende sammenlægning af ejerkommunernes affaldsaktiviteterne i et samlet Nordværk I/S (bilag 5)
3. En rapport som Mariagerfjord Vand A/S (MFV) har fået Advokatfirmaet Energi & Miljø til at udarbejde (bilag 6) samt den interesselikende afgørelse af 28. august 2023 som MFV har sendt til Mariagerfjord Kommunes Byråd (bilag 7)
4. Mariagerfjord Kommunes styregruppes notater fra egne indledende drøftelser af fordele og ulemper
5. Affaldskontorets medarbejders belysning af potentialer og bekymringer vedrørende selskabsførelsen.

Model 1 - Nordværk I/S

I selskabsmodellen under Nordværk I/S opretter det fælleskommunale interessentskab et aktieselskab, som varetager opgaverne for de tilsluttede kommuner. Selskabet har alene fokus på affaldsområdet. Mariagerfjord Kommune vil være delvis medejer sammen med andre kommuner. I skrivende stund har Aalborg Kommune, Hjørring Kommune, Jammerbugt Kommune og Rebild Kommune valgt at udskille deres affaldsydelser til Nordværk I/S.

Selskabsmodellen er baseret på separate opgavedivisioner og vil have stor synergi i forhold til blandt andet udbudsaktiviteter, kompetencer og administration og vurderes at have flest stordriftsfordele. Nærhed til borgerne vurderes at være mindre end i dag og tilsvarende vurderes modellen at tilbyde begrænset lokal politisk indflydelse.

Model 2 - Mariagerfjord Vand I/S

I selskabsmodellen med Mariagerfjord Vand A/S integreres affaldsområdet med det allerede eksisterende kommunale forsyningselskab, som er 100 % ejet af Mariagerfjord Kommune. I denne selskabsmodel skal der være fokus på flere forsyningsarter (vand, spildevand og affald).

Selskabsmodellen har i forhold til i dag stadig stor nærhed til borgerne, middel politisk indflydelse samt lidt stordriftsfordele ved, at der allerede er etableret en administration omkring HR, økonomi med videre i det eksisterende forsyningselskab, som både vand, spildevand og affald kan drage nytte af.

Overordnede konklusioner

Herunder er sammenfattet den helt overordnede konklusion på fordel/ulempe-vurderingen (Bilag 1) i forhold til de fem kriterier, som Udvalget for Klima og Landdistrikter har fastlagt:

Kriterier	Beskrivelse	Nordværk	Mariagerfjord Vand
Økonomi	Takster, udbud, indkøb, små-, mellem- og stordriftsfordele, robusthed, synergi med den valgte selskabsform, m.v.	Det forventes at de driftsøkonomiske stordriftsfordele og robustheden er størst i en større organisation som Nordværk.	Det forventes at et lokalt selskab fortsat har mulighed for at vælge tæt samarbejde med andre - herunder ikke mindst Nordværk. Ved visse serviceområder vil mindre mængder medføre øget fleksibilitet og lokale hensyn.
Service	Kommunen fastsætter serviceniveauet uanset valgt selskabsmodel.	For at opnå disse stordriftsfordele må der forventes et vist pres for koordineret serviceniveau.	
Miljø og Klima	Mulighed for at stille klima- og/eller miljømæssige krav i fx udbud, indkøb. Mulighed for at investere i projekter med klimagevinster. Mulighed for samarbejde med kommunen om indsatser i fx Klimaplanen.	Investeringsmulighed i klima og miljø forventes at være størst i en større organisation.	Lokale ønsker i forbindelse med udbud nyder større fremme i en lokal forankring.
Lokale hensyn	Erhvervsamarbejde, lokale arbejdspladser, sociale projekter (CSR), lokalkendskab, m.v.	Lokale hensyn vil kunne tilgodeses ved etablering af et driftscenter syd.	Det forventes at lokale arbejdspladser og erhvervsvirksomheder bedst tilgodeses i en lokal forankring.
Politisk indflydelse	Lokal- og/eller landspolitisk indflydelse, serviceniveau, mv.	Stor organisation har større mulighed for at sikre landspolitisk indflydelse på centrale forhold for hele branchen.	Lokal indflydelse på lokal drift/serviceniveau er størst i en lokal forankring.

Andet

Status for valg af selskabsmodel hos de øvrige Nordjyske kommuner fremgår af nedenstående oversigt.

Kommune	Affaldsselskab	Forsyning
Brønderslev Kommune	Brønderslev Kommune har den 29. november 2023 temadrøftelse i Byrådet	
Frederikshavn Kommune		Frederikshavn Forsyning A/S
Hjørring Kommune	Nordværk I/S	
Jammerbugt Kommune	Nordværk I/S	
Læsø Kommune		Læsø Renovation ApS
Morsø Kommune	Morsø Kommune er helt indledende i gang	
Rebild Kommune	Nordværk I/S	
Thisted Kommune		Thisted Vand A/S
Vesthimmerland Kommune		Renovest A/S
Aalborg Kommune	Nordværk I/S	

Økonomi

Der forventes et mellemværende pr. 31. december 2023 på cirka 40 mio. kr. som det valgte selskab skal overtage.

Affaldsområdet betaler cirka 2 mio. kr. årligt i overheadadministrationsbidrag til Mariagerfjord Kommune til dækning af stabsfunktioner, bygninger med videre, som bortfalder ved selskabsgørelsen. Det må forventes, at en andel af Mariagerfjord Kommunes udgifter til affaldsområdet også fortsat kan gebyrfinansieres efter selskabsgørelsen, men lovgivningen er endnu ikke sendt i høring.

Det vurderes ikke som værende realistisk på nuværende tidspunkt at estimere de samlede økonomiske konsekvenser for borgerne på det gebyrfinansierede område.

Beslutning

Ad 1: Udvalget sender punktet videre uden indstilling, idet der ikke var flertal for én af løsningerne.

Jens Riise Dalgaard (A), Niels Peter Christoffersen (A) og Peter Muhl (A) ønskede at vælge model 1: Nordværk.

Jesper Mikkelsen (V), Laura Holm (C) og Emma Houe Mølgaard (D) ønskede at vælge model 2: Mariagerfjord Vand A/S.

Ad 2: Indstilles godkendt.

Jørgen Hammer Sørensen (O) var fraværende.

Bilag

Bilag 1 - Sammenfatningsnotat

Bilag 2 - Hortens redegørelse om selskabsgørelse af affaldsydelser

Bilag 2 - BDOs redegørelse

Bilag 4 - Kortlægningsnotat

Bilag 4 a - Bilag 2 - Opgavefordeling

Bilag 5 - Synergier ved etablering af et stærkere Nordværk

Bilag 6 - Mariagerfjord Vands præsentation

Bilag 7 - Interesstillæg til byrådet

Punkt 69: Hadsund Fjernvarme - Udvidelse af forsyningsområde ved Mariagervej

13.03.01-P20-4-23

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Hadsund Fjernvarme A.m.b.a har fremsendt projektforslag om udvidelse af varmforsyningen ved Mariagervej, 9560 Hadsund.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At projektforslaget godkendes.

Sagsfremstilling

Hadsund Fjernvarme fremsendte i august 2023 projektforslag for udvidelse af varmforsyningen ved Mariagervej, Lokalplansområde 40/2009.

Tilslutningen af kommende boliger i lokalplanområdet til fjernvarme vil give et øget varmebehov for varmeværket. Ejendommene vil blive tilkoblet det eksisterende fjernvarmenet via fjernvarmeledninger, der tilkobles den eksisterende fjernvarmeledning, der er placeret på Mariagervej. I projektforslaget regnes der med opvarmning af 26 parcelhuse samt 24 lejligheder.

Værkets nuværende hovedledningsnet vurderes at have tilstrækkelig kapacitet til at dække udstykningerne i lokalplanområdet, og hovedledningerne forudsættes derfor ikke at blive yderligere udbygget.

Projektet udviser den lovbestemte positive samfundsøkonomi med et samfundsøkonomisk overskud på 3 mio. kr. over en betragtningsperiode på 20 år.

Projektet er udarbejdet i henhold til "Projektbekendtgørelsen om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg" BEK nr. 697 af 6. juni 2023 og skal godkendes i henhold til denne.

Udvalget for Klima og Landdistrikter har kompetencen til at godkende projektet.

Beslutning

Godkendt.

Jørgen Hammer Sørensen (O) var fraværende.

Bilag

Punkt 70: Hadsund Fjernvarme - Udvidelse af forsyningsområde ved Østergade

13.03.01-P20-5-23

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Hadsund Fjernvarme A.m.b.a har fremsendt projektforslag om udvidelse af varmforsyningen ved Østergade, 9560 Hadsund.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At projektforslaget godkendes.

Inddragelse

Projektforslaget har været i to ugers offentlig høring samt i høring hos de relevante parter. Der er ikke kommet indsigelser eller bemærkninger til projektforslaget.

Sagsfremstilling

Hadsund Fjernvarme A.m.b.a fremsendte i august 2023 projektforslag for udvidelse af varmforsyningen ved Østergade, Lokalplansområde 103/2023.

Tilslutningen af boligerne i lokalplanområdet til fjernvarme vil give et øget varmebehov for varmekædet. Ejendommene vil blive tilkøbet det eksisterende fjernvarmenet via fjernvarmeledninger, der tilkøbes den eksisterende fjernvarmeledning, der er placeret i Østergade.

Værkets nuværende hovedledningsnet vurderes, at have tilstrækkelig kapacitet til at dække udstykningerne i lokalplanområdet. Fjernvarmforsyningen af området forudsættes at ske ved udvidet varmeproduktion på de eksisterende og planlagte anlæg ved Hadsund Fjernvarme.

Projektet udviser den lovbestemte positive samfundsøkonomi med et samfundsøkonomisk overskud på 6 mio. kr. over en betragtningsperiode på 20 år.

Projektet er udarbejdet i henhold til "Projektbekendtgørelsen om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg" BEK nr. 697 af 6. juni 2023 og skal godkendes i henhold til denne.

Udvalget for Klima og Landdistrikter har kompetencen til at godkende projektet.

Beslutning

Godkendt.

Jørgen Hammer Sørensen (O) var fraværende.

Bilag

Projektforslag Hadsund - Østergade

Punkt 71: Orienteringssager

00.01.00-G01-15-22

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Generel orientering til udvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At orienteringspunkterne tages til efterretning.

Sagsfremstilling

- Grøn Pulje knyttet til VE-anlæg

Beslutning

Der var orientering om:

- Grøn pulje VE-anlæg, hvor udvalget vil skulle drøfte fremtidige principper for administration af midlerne.
- Kommende møder i udvalget, som søges flyttet til Specialenheden/Sverigesvej 3 Hadsund. Tidspunktet ændres til kl. 19.00.

Taget til orientering.

Jørgen Hammer Sørensen (O) var fraværende.

Punkt 72: Eventuelt

00.01.00-G01-15-22

Forventet sagsgang

UKL

Beslutning

Intet.

Punkt 73: Lukket:

85.02.02-G01-4-22

Mødet sluttede kl. 18.30.